

UNIVERSITATEA TEHNICĂ
DIN CLUJ-NAPOCA

FACULTATEA DE LITERE
DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE

**STRATEGIA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ A DEPARTAMENTULUI DE ȘTIINȚE
SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE**

PERIOADA 2024-2029

Strategia de Cercetare, dezvoltare a Departamentului de Științe Socio-umane, Teologie, Arte este integrată Strategia de Cercetare, dezvoltare a Facultății de Litere. Prin această corelare se asigură coerența și unitatea eforturilor, dar și realizarea unor tematici interdisciplinare care răspund cerințelor actuale ale cercetării naționale și internaționale.

Strategiile departamentului, respectiv ale facultății, sunt construite astfel încât să răspundă noilor cerințe ale societății privitoare la dezvoltarea tehnologică, la inovare, progres și coeziune.

Activitatea de cercetare științifică este o componentă de bază a activității academice, desfășurată de către toate cadrele didactice ale Departamentului de Științe Socio-umane, Teologie, Arte.

În cadrul Departamentului de Științe Socio-umane, Teologie, Arte activitățile efective de cercetare sunt desfășurate de către cadre didactice, membri ai centrelor de cercetare aferente specializărilor cuprinse în departament, masteranzi și studenți, în laboratoarele proprii, prin activități aferente unor contracte de cercetare finanțate, dar și prin intermediul unor parteneriate instituționalizate, realizate atât cu mediul academic (alte universități și institute de cercetare), cât și cu instituții private, în special pentru domeniul cercetării aplicative.

Priorități și obiective strategice ale Departamentului de Științe Socio-umane, Teologie, Arte

Activitatea de cercetare științifică desfășurată în Departamentul de Științe Socio-umane, Teologie, Arte include:

- Cercetare fundamentală
- Cercetare aplicativă
- Consultanță, asistență, verificare de proiecte și expertizare în domeniile: asistență socială, științele comunicării, teologie, filosofie, arte plastice

- Diseminarea rezultatelor asigurată pe diferite căi: formare continuă și postuniversitară, conferințe, expoziții, publicații originale

Obiectivele activității de cercetare ale Departamentului de Științe Socio-umane, Teologie, Arte sunt următoarele:

Creșterea performanței activităților de cercetare ale departamentului prin câștigarea unui număr cât mai mare de granturi naționale și internaționale.

Creșterea numărului de publicații de înaltă valoare științifică și cu vizibilitate națională și internațională.

Integrarea activității de cercetare științifică în aria aplicativă și valorificarea rezultatelor cercetării prin contracte cu mediul tehnic aplicativ.

Integrarea și formarea tinerilor cercetători - masteranzi, studenți.

Consolidarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de cercetare a departamentului.

Cooperarea cu instituții academice și institute de cercetare în vederea utilizării în comun a bazei materiale pentru amplificarea posibilităților de realizare a unor tematici complexe.

Focalizarea investițiilor în care există potențial de utilizare corespunzător.

Situați într-o regiune apropiată de granițe, în perioada 2024-2029 dezvoltarea infrastructurii de cercetare și lărgirea bazei de utilizare a infrastructurii performante se va realiza cu precădere prin asocierea cu universități și instituții din regiunea de Nord-Vest, dar și din țările învecinate.

Resursele financiare rezultate din activitățile de cercetare contractuală vor fi direcționate spre modernizarea bazei tehnico-materiale a laboratoarelor, spre înființarea unor laboratoare noi, pentru asigurarea mobilității cadrelor didactice.

Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii de cercetare se va realiza prin atragere de fonduri de la bugetul de stat, prin programele de finanțare europeană, prin contracte cu instituții și societăți, cu capital de stat și privat.

Participarea membrilor departamentului la rețele de cercetare în cadrul unor parteneriate, poli de cercetare și competitivitate pentru valorificarea maximă a rezultatelor științifice și creșterea vizibilității departamentului, cu efect benefic asupra prestigiului facultății și universității.

Pentru atingerea acestor obiective, prin strategia de dezvoltare a activității științifice, Departamentul de Științe Socio-umane, Teologie, Arte își propune inițierea și integrarea în rețele internaționale, promovarea excelenței în cercetare, susținerea membrilor și colectivelor care demonstrează că pot realiza o cercetare de excelență cu recunoaștere internațională.

În cadrul acestor colective sunt permanent antrenați tineri cercetători și masteranzi care dovedesc interes pentru cercetarea științifică și preocupare pentru o pregătire corespunzătoare și o dezvoltare a capacității de a realiza cercetări la standarde înalte.

Pentru perioada 2024 – 2029 se va urmări participarea la proiecte de colaborare internațională, finanțate prin programe internaționale, dar și prin cooperări inițiate la nivelul comunității academice naționale și internaționale.

Extinderea cooperării internaționale în programe și proiecte, inclusiv prin

reprezentarea universității prin experții săi în instituții și organisme reprezentative, la nivel european și național.

O componentă importantă a cercetării în Departamentul de Științe Socio-umane, Teologie, Arte o reprezintă cercetarea fundamentală, necesară dezvoltării profesionale a resursei umane de înaltă calificare.

O importanță semnificativă se acordă interdisciplinarității între compartimentele socio-umane, teologie și arte, în scopul dezvoltării și amplificării tematicii, posibilităților de cercetare, precum și depășirea unor limite convenționale spre noi deschideri.

În această perspectivă sunt susținute cercetări complexe în domenii interdisciplinare, atât cu membrii din cadrul departamentului, cu cercetători din cadrul facultății sau ai universității, dar și din mediul academic național și internațional.

Participarea la activitățile societăților științifice internaționale este de cea mai mare importanță din punctul de vedere al integrării în lumea științifică, al informării și al afirmării contribuției la patrimoniul științific internațional.

Atingerea obiectivelor din sectorul de dezvoltare a cercetării vizează următoarele acțiuni:

- Integrarea în programe de cercetare europeană astfel încât să crească standardul cercetării proprii;
- Participarea departamentului SSUTA la înființarea unui institut de cercetare multidisciplinar cu scopul multiplicării, amplificării și valorificării bunelor practici, expertizei și performanțelor științifice dobândite în domenii strategice, și să asigure creșterea reputației și vizibilității internaționale a universității;
- Participarea la competiții de alocare a fondurilor de cercetare științifică pe baza unor criterii de competitivitate, în acord cu programul cadru pentru cercetare & inovare al UE, Orizont Europa 2021-2027 sau orice alte proiecte majore cu finanțare la nivel național și/sau internațional;
- Încurajarea și stimularea activităților de cercetare aplicativă prin proiecte și consultanță acordate mediului economic, social regional și /sau național (se au în vedere contracte cu agenți economici, instituții descentralizate, ONG-uri prin dezvoltarea unor proiecte structurale de dezvoltare regional;
- Publicarea rezultatelor în reviste cu factor de impact cât mai mare;
- Participarea la crearea cadrului de reglementare internă din UTCN pentru dezvoltarea ecosistemului antreprenorial care să faciliteze înființarea și susținerea de start-up-uri în rândul studenților și a proaspeților absolvenți;
- Cooptarea unor tineri cercetători în cadrul colectivelor de cercetare, a proiectelor de cercetare științifică, a contractelor cu mediul economic astfel încât să fie cointeresați moral și financiar pentru dezvoltarea lor profesională și contribuirea la ridicarea nivelului calitativ al cercetării științifice.
- Identificarea și recrutarea acelor tineri care dovedesc aptitudini și interes pentru cercetarea științifică

Pentru specializările domeniului *FILOSOFIE*

Denumirea centrului: *Asociația Centrul de Filosofie și Antropologie (ACFA)*

www.filosofiebaiamare.com/acfa/

Coord. : Prof. univ. dr. Dunca Petru

Membri: Prof. univ. dr. habil. Dunca Daniela

Conf. univ. dr. habil. Vasile Cătălin Bobb

Conf. univ.dr. Iovan Drehe

Lect. univ. dr. Andrei Alexandru Achim

Lect. univ. dr. Ioan Claudiu Farcaș

Lect. univ. dr. Dan-Viorel Siserman

Teme de cercetare:

1. Limbaj, simboluri sociale și miturile cotidianului
 - semn, semnificație, simbol
 - construcția socială a realității
 - formele cotidianului ca reprezentări simbolice
2. Descriptiv și normativ în abordarea filosofică a sferei social – politice
 - filosofia drepturilor omului
 - normă și acțiune în sfera socială
 - hermeneutica normelor
3. Filosofia practică – noi configurații în cadrul hermeneuticii filosofice
 - problema fundamentală a hermeneuticii filosofice- aplicarea
 - phronesis și interpretare
 - filosofie practică, hermenutică și moduri de viață
 - etică aplicată
4. Ideile filosofice - elaborări critice și dimensionări diacronice
 - filosofiiile antichității
 - argumentare și discurs în filosofia modernă
 - structuri critice in filosofia contemporană
 - filosofia războiului

Pentru specializările domeniului *ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII*

Denumirea centrului: *Studii de Media și New Media*

Coord. : Lector univ.dr. Melinda Izabela Achim

Membri: Lect. univ. dr. Ioan Claudiu Farcaș

Lector univ. dr. Raluca Iulia Bancoș

Lector univ.dr. Ana Daniela Farcaș
Lect. univ. dr. Ioan Gherghel
Lect. univ. dr. Andrei Alexandru Achim

Teme de cercetare:

- Social media și implicațiile sale
- Semiotica limbajului cinematografic
- Tehnici de lucru în media (scris, audio-vizual, online)
- Reprezentări culturale în filmul documentar
- Analiză media
- Genuri media tradiționale și genuri media actuale
- Istoria presei

*Denumirea centrului: **Centrul de cercetare în științele comunicării și informației***

Coord: Lector univ.dr. Claudiu Ioan Farcaș

Membri: Lector univ.dr. Melinda Izabela Achim

Lector univ. dr. Raluca Iulia Bancoș

Lector univ.dr. Ana Daniela Farcaș

Lector univ. dr. Ioan Gherghel

Lector univ. dr. Andrei Alexandru Achim

Teme de cercetare:

- Comunicarea organizațională
- Publicitate și relații publice în contextual actual
- Social media și implicațiile sale
- Semiotica limbajului cinematografic
- Comunicarea în leadership – eficiență și principia
- Comunicare vizuală în producții media actuale
- Comunicare simbolică în branduri românești

Pentru specializările domeniului ASISTENȚĂ SOCIALĂ

*Denumirea centrului: **Analiza problemelor sociale actuale***

Coord: conf. univ. dr. Adriana Călauz

Membri: conf. univ. dr. Claudia Marian

lect. univ. dr. Simion Belea

lect. univ. dr. Marius Nechita

lect. univ. dr. Romana Oneț

lect. univ. dr. Maria Sidău
pr. lector univ. dr. Ioan Tîmbuş
cadru didactic asociat: Ioan Ştefan Tohătan

Teme de cercetare:

1. Identificarea şi analiza problemelor sociale în contextul socio-economic actual cu referire la:
 - violenţa domestică;
 - cauze ale abandonului copiilor;
 - abuzul şi neglijarea copilului;
 - consumul şi abuzul de substanţe psihoactive în rândul tinerilor;
 - creşterea şi educarea copiilor în centrele rezidenţiale de protecţie şi în mediile rurale;
 - abandonul şcolar;
 - mamele adolescente şi analiza problemelor familiilor monoparentale;
 - incluziunea socială şi sprijinirea persoanelor vârstnice şi cu dizabilităţi
2. Rolul familiei în societatea modernă;
3. Bunăstarea şi drepturile copilului;
4. Modele de bună practică în consilierea persoanelor /grupurilor vulnerabile;
5. Importanţa şi rolul supervizării în creşterea calităţii serviciilor sociale;
6. Managementul de caz în serviciile sociale destinate copiilor, vârstnicilor şi persoanelor cu dizabilităţi;
7. Managementul serviciilor sociale;
8. Protecţia juridică a persoanelor vulnerabile;
9. Aspecte de probaţiune şi reintegrarea socială a delincvenţilor;
10. Sectorul terţiar şi responsabilitatea socială a întreprinderilor;
11. Identificarea nevoilor sociale ale unei comunităţi;
12. Inegalităţile sociale şi accesul la educaţie;
13. Neurodiversitatea şi integrarea studenţilor neuroatipici în mediile universitare:
 - dezvoltarea stării de bine a studenţilor cu neurodiversitate;
 - dezvoltarea unor programe educaţionale cu valenţă formativă pentru factorii implicaţi în integrarea studenţilor cu neurodiversitate;
14. Starea de bine şi analiza nevoilor populaţiei din mediile urbane în raport cu promovarea biodiversităţii urbane. Abordare transdisciplinară. Creşterea calităţii vieţii prin integrare şi educaţie.
15. Politici de incluziune socială a copiilor cu cerinţe educaţionale speciale;
16. Impactul proiectelor de dezvoltare comunitară asupra calităţii vieţii;
17. Adaptarea programului de studii la cerinţele pieţei muncii;
18. Politici şi programe de incluziune socială a persoanelor vârstnice în comunitate;
19. Psihopatologie şi psihoterapie în contextul intervenţiei sociale;
20. Intervenţia în situaţii de criză şi mecanismele psihosociale ale adaptării;
21. Dezvoltarea umană şi implicaţiile sale pentru practica asistenţei sociale;

22. Investigarea relației dintre competența profesională, autoeficacitate și satisfacția în muncă;
23. Demnitatea persoanei umane în antropologie și implicațiile sale pentru asistența socială;
24. Rolul gândirii critice în analiza dilemelor etice din asistența socială;
25. Principii deontologice în relația dintre consilierul spiritual și beneficiarul serviciilor de asistență socială;
26. Suferința și sensul vieții: perspective antropologice și teologice asupra însoțirii spirituale;
27. Etica îngrijirii spirituale în instituțiile medicale: între normele deontologice și nevoile existențiale ale pacientului;
28. Antropologia vulnerabilității și răspunsul teologic în practica asistenței spirituale;
29. Libertatea conștiinței și responsabilitatea morală în perspectiva deontologică;
30. Dialogul dintre științele umane și teologie în formarea competențelor de asistență socială;
31. Antropologia persoanei și demnitatea umană;
32. Teologie și practici contemporane de asistență spirituală;
33. Etică, deontologie și responsabilitate profesională;
34. Gândire critică, educație și discernământ;
35. Transformări digitale și viitorul asistenței spirituale.

*Denumirea centrului: **Centrul de Cercetări Sociale în domeniul Migrației (CCSDM)***

Coord: lect. univ. dr. Simion Belea

Membri: conf. univ. dr. Adriana Călauz

conf. univ. dr. Claudia Marian

lect. univ. dr. Marius Nechita

lect. univ. dr. Romana Oneț

lect. univ. dr. Maria Sidău

pr. lector univ. dr. Ioan Tîmbuș

cadru didactic asociat: Ioan Ștefan Tohătan

Teme de cercetare:

1. Societatea tradițională versus societatea modernă
2. Socializare și resocializare
3. Mobilitatea și evoluția migrației
4. Fenomenul migrației și consecințele sale sociale
5. Problematika copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate
6. Asistența socială a refugiaților
7. Cauzele migrației, vulnerabilități, procese de adaptare și drepturi fundamentale ale imigranților
8. Impactul migrației asupra structurilor sociale
9. Forme de discriminare și promovarea egalității de șanse

Pentru specializările domeniului *TEOLOGIE*:

Denumirea centrului: **Centrul de cercetare teologică „Justinian Arhiepiscopul”**

Coord.: Pr. prof. univ. dr. habil. Adrian Gh. Paul

Membri: Pr. lect. univ. dr. Teofil Ovidiu Stan

Pr. lect. univ. dr. Petrică Covaciu

Pr. lect. univ. dr. Marius Ioan Sabou

Pr. lect. univ. dr. Claudiu Pop

Lect. univ. dr. Valerian Marian

Lect. univ. dr. Eusebiu Borca

Teme de cercetare:

1. Etosul euharistic la Ioannis Zizioulas: perspective fundamentale de Teologie Morală

- Jertfa de sine: o analiză comparativă între teologia lui Nikolai Berdiaev și a lui Ioannis Zizioulas
- De la efortul ascetic la iubirea treimică: vocația morală a persoanei umane în sinteza teologică a Părintelui Dumitru Stăniloae

2. Text și melos în imnografia ortodoxă: funcția liturgică a cântării bisericești

- Între tradiția monodică bizantină și polifonia corală: identitate sonoră și rânduială tipiconală în parohie astăzi
- Valențele duhovnicești și mistagogice ale muzicii bisericești: contribuția cântării liturgice la participarea activă a laicilor în cultul divin public

3. De la plângere la bucuria Învierii: chipul femeilor mironosițe reflectat în „Binecuvântările Învierii” și transpunerea lor muzicală

- Pocăința în slujbele din Săptămâna Pătimirilor: o abordare imnografico-muzicală a cântării „Doamne, femeia ceea ce căzuse...”
- Transpunerea muzicală a Rugăciunii Domnești în creația corală românească: o analiză stilistică și liturgică a diverselor compoziții românești ale rugăciunii „Tatăl nostru”

4. Fundamentele teologice ale familiei în epistolele pauline și relevanța lor în pastorația contemporană a familiei creștine

- *Litera Legii* vs. *Duhul Iubirii*: critica formalismului religios la Mântuitorul Hristos și fundamentele spiritualității creștine
- Teologia comuniunii în Ioan 17: Rugăciunea Arhierească drept fundament al unității Bisericii

5. Rolul sfințelor femei și al familiei creștine în Biserica Primară și perioada bizantină: mărturii patristice

- Conlucrarea dintre cler și mireni în Răsăritul creștin: de la sinoadele ecumenice la mișcările de renaștere spirituală
- Rezistență, misiune și dăinuire în Biserica Ortodoxă Română: moștenirea patriarhilor Justinian Marina și Teoctist Arăpașu și ecurile ei în Transilvania

6. Părinții ca primi cateheți: educația creștină a copiilor și responsabilitatea familiei reliefate în predicile Sfântului Ioan Gură de Aur

- Amvon și rezistență spirituală: strategii omiletice și catehetice în pastoralele Patriarhilor Justinian Marina și Teoctist Arăpașu
- Tematici predilecte în predicile și pastoralele Patriarhului Teoctist Arăpașu: unitatea națională, reconstrucția morală a societății și reîntoarcerea la valorile creștine

7. Refacerea cetății și a Cuvântului: Ezdra preotul și Neemia dregătorul ca model vetero-testamentar al conlucrării dintre clerici și mireni

- Critica profetică a formalismului cultic în Vechiul Testament și relevanța sa pentru spiritualitatea contemporană
- Rugăciunea de penitență în Vechiul Testament: O analiză exegetică a capitolului Daniel 9

Pentru specializările domeniului ARTE VIZUALE:

**Denumirea centrului: Valori plastice și reflexive ale imaginii în pictura contemporană
(Laboratorul de cercetări REI – Resursele expresive ale imaginii)**

Coord.: conf. univ. dr. ing. Adrian Chira

Membri: conf. univ. dr. Greti Adriene Papiu

lect. univ. dr. Pavel-Alin Hereș

lect. univ. dr. Mihaela Tănase

lect. univ. dr. Adrian Prykop

lect. univ. dr. Ioan Angel Negrean

Teme de cercetare:

- Revizuirea istoriografică a artei românești postbelice (1945-1989)
- Acționismul românesc contemporan în raport cu acționismul central-european
- Piața de artă contemporană și puterea instituțională
- Feminismul în arta est-europeană
- Land art și criza ecologică actuală
- Autorat și inteligență artificială în video art și noile media
- Kitsch, postmodernism și cultura vizuală digitală
- Bienala de artă ca instrument geopolitic
- Muzeul și galeria de artă în era experienței participative
- Interdisciplinaritate în cercetarea artistică studențească
- De la concept la procesul artistic în arta contemporană
- Valente simbolice și viziuni estetice ale sacrului și profanului
- Ipostaze ale corporalității: între simbolul ideatic și experiența existențială
- Urmele timpului și semnele spațiului - Construcție și deconstrucție în lumea formelor plastice

- Limita/granița, ca spațiu transgresiv în experimente artistice contemporane
- Peisajul contemporan; tehnici neconvenționale și tradiționale
- Expresivități vizuale experimentale de redare în creația contemporană
- Forme, structuri și texturi în plastica neconvențională
- Arhetipuri și elemente de hermeneutică în plastica modernă
- Prezentarea și reprezentarea omului actual și spațiul al identitar contemporan
- Reluări compoziționale, reconfigurări ale figurii umane și continuități ale motivelor în discursul reinterpretărilor vizuale moderne și contemporane
- Identitate și memorie – continuități și rupturi între trecut și prezent
- Aspecte tehnice și tehnologice de generare a imaginii artistice, specifice plasticii portretului. Modernism și contemporaneitate
- Alunecarea transversală și amestecul limbajelor și esteticilor specifice artelor plastice
- Dualitatea ființei și reconstrucția unității: premise conceptuale pentru înțelegerea portretului. Rolul echilibrator al artei
- Permanențele și transformările teritoriului. Valori culturale și patrimoniale ale peisajului contemporan
- Argumente în sprijinul actualității *“Poeticii vizuale”* a peisajului în practica creativă actuală
- Morfologia elementelor de limbaj plastic în peisajul fantastic
- Tehnici de transpunere și reconstrucție vizuală a mediului urban. Ambianța vizuală specifică și unitară în consens cu tradițiile locului
- Relația omului cu peisajul contemporan
- Evoluția reprezentării spațiului în pictură
- Elementul antropomorf în pictura din Centrul Artistic Baia Mare
- Lucrarea de pictură: Simultaneitatea ca spațiu real și imaginar
- Caracterul arbitrar al spațiului în pictură
- Fotografia și mondializarea. Evoluția reprezentării fotografice în arta modernă și contemporană
- Valori plastice și reflexive ale imaginii fotografice contemporane
- Internetul și Arta contemporană
- Univers semantic în fotografia modernă și contemporană
- Modalități personalizate de experimentare practică și exprimare în formule complementare (fotografia pigmentară alb-negru și color)
- Conceptul compozițional. Repere ale structurii și esteticii mediului fotografic contemporan
- Aspecte ale Temporalității prezente în discursul fotografic contemporan
- Structuri morfologice și tipologii semantice în fotografia modernă și contemporană

Director al Departamentului SSUTA,
Conf. univ. dr. Adrian CHIRA

